

- биття себе в груди, щоб доказати свою чесність, наприклад, «*Er legte die Hand auf die Brust — Mein Ehrenwort*» та ін.

Отже, в самостійному вживанні невербальні засоби функціонують подібно до вербальних висловів — однослівних і неоднослівних.

Щодо писемного мовлення або літературних творів, паралінгвістичні засоби набувають тут важливішого значення, порівняно з живим спілкуванням. У процесі живого діалогу, який часто є імпровізаційним, паралінгвістичні засоби можуть носити випадковий характер. Натомість у художньому тексті всі засоби, використані автором, повинні слугувати загальній ідеї, розкриттю образів, тобто становити певну цілісність та завершеність, наприклад: «*Wem? Wir? Er nickte langsam*» або «*Und wenn nicht? Er zeigte mir seinen Zeigefingern einen Galgen*». Слід враховувати тісний зв'язок між вербальними та невербальними засобами в процесі спілкування героїв твору та забезпечувати їх відповідність одне одному, або (у разі художньої необхідності) – невідповідність, наприклад «*Er tat erstaunt und verlegen. Sie lächelte, beruhigend*»).

Саме тому можна зробити висновок, що невербальні засоби ми використовуємо на будь-яких рівнях комунікації, що допомагає нам зробити спілкування більш емоційним, насиченим та інформативним. А в авторських творах паралінгвістичні засоби забезпечують максимальну образність та глибину переданої ситуації, що дозволяє читачеві близько й повноцінно сприйняти зміст написаного.

Список використаних джерел:

1. Горелов И.Н. Невербальные компоненты коммуникации. – М., 1980.
2. Крейдлин Г.Е. Механизмы взаимодействия невербальных и вербальных единиц в диалоге: Жестовые ударения // Диалог : междунар. конф. – М., 2006.
3. Панченко І. Б. Місце і роль паралінгвістичних засобів у процесі спілкування. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/664/1/1D737CE9.pdf>

Науковий керівник: к. філ. н. Ганєчко В. В.

Дяченко Н. Ю.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ НІМЕЦЬКОЇ І УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

У сучасному суспільстві, при мовному та культурному різноманітті нашої планети, дедалі більше зростає потреба у комунікації, взаємодії та співпраці між країнами та людьми з різними мовами та культурними традиціями і звичайно ж у дослідженні мов, зокрема фразеологізмів німецької і української.

Дослідники стверджують, що фразеологію будь-якої мови варто вважати справжньою скарбницею народу, в якій відображається внутрішній світ, історія, звичаї, традиції й культура, автентичність народу, який говорить тією чи іншою мовою. Відомо, що фразеологія відносно нова мовознавча дисципліна, періодом її розквіту стала друга половина ХХ ст. Крім того, дослідженням стійких словосполучень цікавилися німецькі та українські дослідники досить давно. На матеріалі української мови свої дослідження проводили такі відомі дослідники як: І. Білодід, Л. Скрипник, Л. Авксентьев, В. Ужченко та інші. Якщо ж говорити про німецьких дослідників, варто згадати відомого німецького науковця Ф. Зайлера та його відому працю першої половини ХХ століття – «Німецька фразеологія», де він виділяє в окремі групи прислів'я, приказки і власне фразеологізми (наприклад: *im Trüben fischen, Öl ins Feuer gießen, an den Bettelstab kommen*), афоризми, крилаті вислови, парні сполуки слів [5, с. 8].

Дослідженням народноетимологічного переосмислення ФО у німецькій мові займалась С. М. Солдатова. У генетичному аспекті народноетимологічні фразеологізми сучасної німецької мови поділяються на дві групи: власне німецькі та запозиченні. Згадані фразеологізми, які увійшли до фразеологічного складу німецької мови, пов'язані з

повсякденним життям, повір'ями, звичаями людей, відображають суспільно-економічне, виробниче та культурне життя [3].

Сучасний період розвитку мовознавства характеризується підвищеним інтересом до порівняльного вивчення мов, до проблем корелятивності, які сприяють установленню типологічного ізоформізму та аломорфізму різних мов [4].

Компаративне вивчення стійких сполук у німецькій і українській мовах передбачає виявлення та цілеспрямований аналіз аломорфних та ізоморфних характеристик на фразеологічному рівні; ґрунтовне вивчення повних еквівалентів, аналогів у порівнюваних мовах; аналіз національних фразеологізмів із загальним значенням порівняння. Виявлення основних критеріїв, за якими фразеологічні одиниці класифікують на групи повних еквівалентів чи аналогів, є однією з найважливіших проблем сучасної фразеології [2].

Цікаво, що різні типи фразеологізмів по-різному відображають культуру народу. Внутрішня форма стійких словосполучень містить основну, потрібну інформацію, пов'язану з культурою етносу. Більшість фразеологізмів як української, так і німецької сучасної мови створена народом, як наслідком можна вважати те, що фразеологізми несуть у собі інформацію про матеріальні і духовні цінності народу. Наприклад, фразеологічні одиниці часто пов'язані зі звичаями та традиціями: *geschmückt sein wie ein Pfingstochse* – (розм., фам., зневажл.) бути одягнутим без смаку, (досл.) бути прикрашеним як бичок на Трійцю (ФО походить від традиції наряджати корів вінками під час першого вигону стада на пасовисько, що припадає на перший день Трійці) [1].

Фразеологізми, пов'язані з явищами живої природи, є дуже цікавими у плані вираження й зустрічаються в обох мовах. Наприклад: *listig wie ein Fuchs/schlau wie ein Fuchs* (хитрий як лис), *wachsen wie Pilze im Regen/aufschließen wie Pilze im Regen* (рости як гриби). Кількість фразеологічних одиниць, пов'язаних з образами явищ неживої природи, практично однакова у німецькій та українській мовах [2].

Науковці також активно досліджують особливості перекладу фразеологізмів. У процесі дослідження перекладу стійких виразів мовознавці склали певні класифікації, однією з них є переклад ФО з німецької мови на українську: еквівалентний, вільний, вибірковий та комбінований. У кожного виду є свої особливості. Якщо говорити про еквівалентний переклад ФО з німецької мови на українську, цікавим підпунктом є те, що науковці стверджують, що абсолютними фразеологічними еквівалентами перекладаються в основному:

- фразеологічні вирази (прислів'я, приказки, інтернаціональні фразеологізми тощо): *die Extreme berühren sich* – крайності сходяться; *heilige Einfalt* – свята простота; *auf dem großen Fuß leben* – жити на широку ногу;

- деякі парні словосполучення: *hin und her* – туди і назад; *Freund und Feind* – друг і недруг;

- значна частина компаративних ФО: *weiß wie Schnee* – білий як сніг; *hungrig wie ein Wolf* – голодний як вовк;

- деякі дієслівні словосполучення: *die Katze im Sacke kaufen* – купити kota в мішку; *mit dem Feuer spielen* – грати з вогнем; *gegen den Strom schwimmen* - плисти проти течії [4].

Отже, ми бачимо, що фразеологічні одиниці обох мов передаються з покоління в покоління, беручи від кожного століття найцікавіше й найнеобхідніше. Німецька і українські мовознавці в ході досліджень та компаративних аналізів виділили схожі аспекти, що відображаються в однаковому сприйнятті навколишнього світу народів. Якщо говорити про сучасні дослідження ФО – науковці звертають увагу на те, що словники фразеологізмів поповнюються новинками зі сфер політики, спорту, економіки та техніки, тобто з розвитком суспільства збагачується й стрімко розвивається фразеологічна мовна картина світу, що позитивно впливає на обидві мови.

Список використаних джерел:

1. Дейнеко А. І. Відображення національної картини світу в цілісному фразеологічному значенні. *Studia Philologica* : зб. студент. наук. пр. Рівне : РДГУ, 2018. Вип. 2. С. 204–210.

2. Капіган Т. А. До питання про порівняння фразеологічних одиниць сучасної німецької та української мов [Електронний ресурс] / Т. А. Капіган // *КДПУ ім. В. Винниченка*. 2014. Режим доступу до ресурсу: <https://core.ac.uk/download/pdf/83099976.pdf> (дата звернення: 20.03.2021).

3. Марковська А. В. Національні та інтернаціональні фразеологізми у сучасній німецькій пресі [Електронний ресурс] / А. В. Марковська // *Наукові праці*. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/philology/2007/70-57-10.pdf> (дата звернення: 20.03.2021).

4. Райкова О. М. Переклад фразеологізмів з німецької мови на українську [Електронний ресурс] / О. М. Райкова, В. О. Полинкін – Режим доступу до ресурсу: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjx3uXbvb_vAhXwkYsKHf2WDngQFjABegQIAxAD&url=https%3A%2F%2Fjvestnik-sss.donnu.edu.ua%2Farticle%2Fview%2F2126%2F2160&usg=AOvVaw3IjvajeEQIz4hC4sLxHSc4 (дата звернення: 20.03.2021).

5. Фразеологія: знакові величини. Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. / Я. А. Баран, М. І. Зимомря, О. М. Білоус, М. І. Зимомря. – Вінниця: *Нова Книга*, 2008. – 256 с.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доц. Овсієнко Л. О.

Кодола М. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

МОВА VONG: ПОХОДЖЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ТА СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ

Сторінка німецькомовної Вікіпедії подає тлумачення явища мови Vong «як стиль німецької мови, що виник в середині 2010 року, був названий Інтернет-феноменом та частково увійшов у вжиток молодіжного сленгу» [3]. Варто зазначити, що мова Vong являє собою не окрему системну мову, а лише варіативність німецької мови, яка перш за все користується великим суспільним інтересом у соціальних мережах.

Із виникненням мови Vong пов'язують відомого співака з Австрії Money Boy (справжнє ім'я – Себастьян Мейсінгер), який почав вживати у текстах пісень цифру 1 замість неозначених артиклів ein/eine та k1 замість kein/keine, що в майбутньому стало однією з головних ознак мови Vong [1]. У ході дослідження щодо виникнення такого феномену було встановлено, що творця і модератора сторінки «Nachdenkliche Sprüche mit Bilder» у соціальній мережі Facebook Віллі Нахденкліха (справжнє ім'я – Себастьян Цаврель) також пов'язують із виникненням мови Vong. Чимало онлайн-видань досить часто розповідають історію про те, як Віллі, будучи хворим, лежав у ліжку та зіткнувся з величезною кількістю псевдофілософських висловлень, де були представлені помилки філософського та граматичного змісту [4]. Бажаючи висміяти такі висловлення, він почав публікувати глибокі за змістом пости, роблячи типові помилки.

Деякі джерела зазначають, що не менш важливу роль у становленні мови Vong відіграв засновник та модератор сторінки в Facebook «VONG», яка на сьогоднішній день має більше ніж 715 000 підписників, під псевдонімом H1 (справжнє ім'я невідоме) [1]. Хто з них є справжнім творцем мови Vong – залишається загадкою.

Досліджуючи особливості мови Vong, доцільно виокремити наступні феномени:

- заміна неозначеного артикля ein/eine числівником 1: *eines – Ies, Heinz-- H1* [5], „*Was für 1 geile Idee!*“ [1];

- додавання до прийменників in/von/vom літери g: *in – ing, von – vong, vom – vomg* [5];

- помилкове написання англійських слів, використання транскрипцій і транслітерацій з використанням аналогічної за значенням вихідної одиниці англійської мови, що пов'язано з існуванням аналогічного до німецького поняття: *Baby – Beby, I don't care – I don't kehre* [5];

- заміна подвоєння приголосних однією літерою: *Spass -- Spas, erstellen – erstelen, dass – das, dann – dan, hallo – halo* [5];

- зміна в написанні особових займенників: *I – ich, si – sie, mi – mich* [2];

- неправильне написання буквосполучення іе: *wie – wi, die – di; siehst – sihsd* [5];

- ігнорування артиклів, закінчень та їх змішане, позбавлене логіки використання: *dieser eine Typ mit kurzem Hose* [3];